

Формати текстових документів. Списки в текстовому документі

Правила поведінки в кабінеті інформатики

Повідомлення теми і мети уроку

Сьогодні на уроці ми з вами:

з'ясуємо, які бувають види списків у текстовому документі;

дізнаємось, як створювати однорівневі та багаторівневі списки;

навчимося редагувати та форматувати списки.

Поміркуйте

- Чим наведені фрагменти тексту
  відрізняються від звичайного тексту?
- Що спільного та відмінного в оформленні наведених фрагментів тексту?
- Де вам траплялися оформлені таким чином тексти?

Запитання

- 1. Що таке природне тіло? Наведіть приклади.
- 2. Чим відрізняються природні тіла від виробів?
- 3. Наведіть приклади явищ природи.

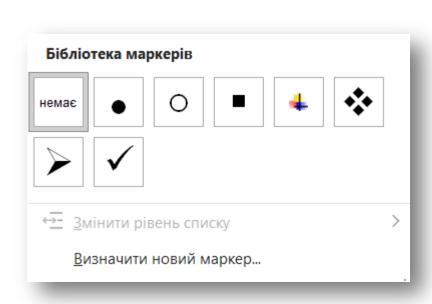
ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ

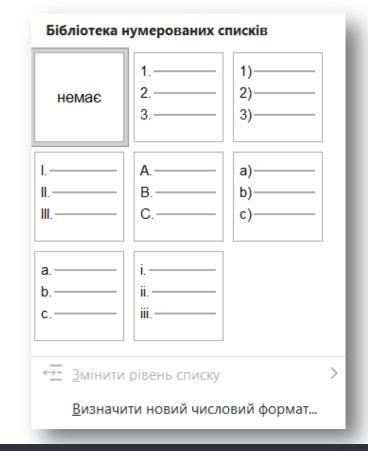
- Доба Великих географічних відкриттів (XV—XVII ст.) дала поштовх активному розвиткові наук і вивченню Землі.
- Бартоломеу Діаш і Васко да Гама в XV ст. відкрили морський шлях до Індії.
- 1492 р. вважають роком відкриття Америки Христофором Колумбом.
- 1519—1522 рр. перше навколосвітиє плавання Фернана Магеллана.

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

Особливим видом форматування абзаців текстового документа є оформлення їх у вигляді списків. Список — це кілька абзаців тексту, які пов'язані єдиною нумерацією чи маркуванням і мають особливе форматування.

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

Списками можуть подаватися переліки об'єктів, описи порядку дій, хронологія подій тощо. Наприклад, список прізвищ учнів і учениць класу, інструкція щодо користування приладом, перелік правил оформлення документа, перелік ліків в аптечці, послідовність дій під час приготування борщу тощо. Використання списків дає змогу краще структурувати текст, відокремити фрагменти тексту для більш наочного сприйняття.

- Зима
- Весна
- Літо
- Осінь

- ❖6-А клас
  - 1. Андріїв Олег
  - 2. Борисенко Ірина
  - 3. Сорока Назар
- **♦**6-Б клас
  - 1. Пастух Марко
  - 2. Синиця Ігор
  - 3. Яків Тетяна

- ▶ Понеділок
  - 1. Алгебра
  - 2. Укр. мова
  - 3. Фізкультура
  - 4. Географія
- ▶ Вівторок
  - 1. Укр. літ.
  - 2. Англ. мова
  - 3. Фізкультура
  - 4. Хімія

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

списку розміщуються в окремих Елементи абзацах, у яких текст може містити від одного слова до кількох рядків тексту. На початку кожного абзацу перед елементами списку розміщується певний символ для візуального відокремлення елементів списку один від одного та від усього іншого тексту. У середині одного списку такі символи можуть бути тільки одного типу.

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

У текстовому процесорі Word можна створювати *марковані* та *нумеровані* списки. Маркований, у якому кожний елемент списку на початку рядка позначається деяким маркером. Маркери можуть мати різний вигляд.

Пори року:	Пори року:	Пори року:
🗖 Зима	➤ Зима	4 Зима
□ Весна	Весна	& Весна
🗖 Літо	Літо	❖ Літо
Осінь	Осінь	« Осінь

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

Нумерований, у якому кожний елемент списку позначається його порядковим номером у цьому списку. Порядковий номер у списку може задаватися числом, літерою, числівником тощо.

Mic	ста подорожі:	Ο Ο Θ΄ εκ τυ		Перелік розділів підручника:	
1.	Запоріжжя	дон	кумента:	Перший	Текстовий процесор
2.	Кременчук	1)	символ	Другий	Табличний процесор
3.	Київ	2)	абзац	Третій	Графічний редактор
4.	Чернівці	3)	сторінка	Четвертий	Мультимедійні презентації
		4)	документ		

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

Марковані та нумеровані списки належать до так званих *однорівневих* списків. Це тому, що всі елементи цих списків рівнозначні. Але якщо в маркованих списках послідовність елементів зазвичай неважлива, то в нумерованих - порядок елементів досить часто має певний зміст.

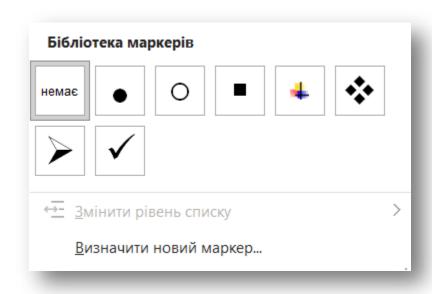
- ✓ Андріїв Олег
- ✓ Борисенко Ірина
- ✓ Сорока Назар
- ✓ Пастух Марко
- ✓ Синиця Ігор
- ✓ Яків Тетяна

- 1. Андріїв Олег
- 2. Борисенко Ірина
- 3. Сорока Назар
- 4. Пастух Марко
- 5. Синиця Ігор
- 6. Яків Тетяна

Існує кілька способів оформлення деякого фрагмента тексту у вигляді списку

I спосіб. Перед початком уведення елементів списку курсор слід розмістити в потрібному місці документа і виконати Основне / Абзац / Маркери або Нумерація. У поточному місці документа з'явиться маркер або номер першого елемента списку. Для вибору іншого маркера чи виду нумерації слід вибрати кнопку, яка розміщена біля кнопки потрібного типу списку, й у відкритому переліку Бібліотека маркерів або Бібліотека нумерованих списків вибрати необхідний варіант оформлення. Після цього можна вводити перший елемент списку.

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

Після введення першого елемента списку слід натиснути клавішу *Enter*, і в наступному рядку автоматично з'явиться такий самий маркер або наступний номер. Коли останній елемент списку буде введено, слід або повторно вибрати кнопку відповідного списку на Стрічці, або двічі натиснути *Enter*, або видалити номер чи маркер, натиснувши клавішу Backspace.

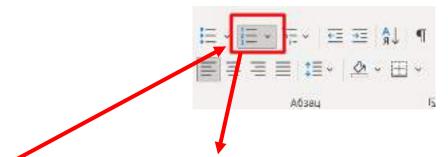

Однорівневі списки в текстовому документі та їх створення

II спосіб. Якщо деякі абзаци тексту було введено раніше та їх потрібно оформити як список, то слід виділити необхідні абзаци, потім вибрати на *Стрічці* кнопку потрібного типу списку та відповідного маркера чи номера. Після цього на початку кожного з виділених абзаців з'явиться вибраний маркер або номер.

- ✓ Андріїв Олег
- ✓ Борисенко Ірина
- ✓ Сорока Назар
- ✓ Пастух Марко
- ✓ Синиця Ігор
- ✓ Яків Тетяна

- 1. Андріїв Олег
- 2. Борисенко Ірина
- 3. Сорока Назар
- 4. Пастух Марко
- 5. Синиця Ігор
- 6. Яків Тетяна

Поміркуйте

- Чим наведені фрагменти тексту відрізняються від попередніх прикладів списків?
- Що спільного і що відмінного в оформленні цих списків?
- Де вам траплялися оформлені таким чином тексти?

Вступ.

- § 1. Які науки вивчають минуле людства . . . .
- § 2. Лічба часу в історії стародавнього світу. . . . .

Розділ 1. ПЕРВІСНІ СПІЛЬНОТИ. АРХЕОЛОГІЧНІ КУЛЬТУРИ

- § 4. Життя та заняття первісних людей. . . . .
- § 5. Мистецтво та світосприйняття первісних людей .....
- § 6. Основні стоянки і пам'ятки первісної доби на території України (практичне заняття),.
- § 7. Значущі зміни в житті людей .....
- § 8. Трипільська археологічна культура . . . .

- 1. Що вивчає наука природознавство?
- 2. Які основні ознаки живої та неживої природи?
- 3. Для чого вивчають природу?
- 4. Прочитайте українські прислів'я та приказки про природу. Як ви їх розумієте?
- Від природи бери те, що вона дає, і за те дякуй.
- 3 природою живи в дружбі, то й буде вона тобі в службі.
- До природи не неси шкоди.
- Горнешся до природи не матимеш пригоди.

Багаторівневі списки в текстовому документі та їх створення

Наведені на прикладах тексти є багаторівневими списками. Вони мають таку назву тому, що елементи списку самі можуть бути списками, створюючи таким рівнів вкладень. Максимальна декілька МОНИР кількість вкладень елементів багаторівневого списку - 9 рівнів. У багаторівневому списку, як ви бачите на прикладах, можуть бути різні варіанти поєднання маркерів і номерів. Але елементи одного й того самого рівня мають однаковий тип.

Багаторівневі списки в текстовому документі та їх створення

Один і той самий список можна оформити по-різному залежно від потреби. Приклади оформлення:

Пори року:

- 1. Зима
  - Грудень
  - Січень
  - Лютий
- 2. Весна
  - Березень
  - Квітень
  - Травень

Пори року:

- I. Зима
  - 1. Грудень
  - 2. Січень
  - 3. Лютий
- II. Весна
  - 1. Березень
  - 2. Квітень
  - 3. Травень

Пори року:

- 1. Зима
  - 1.1. Грудень
  - 1.2. Січень
  - 1.3. Лютий
- 2. Весна
  - 2.1. Березень
  - 2.2. Квітень
  - 2.3. Травень

Багаторівневі списки в текстовому документі та їх створення

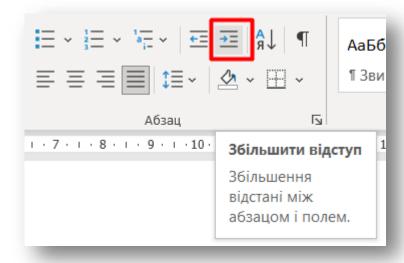
Для створення багаторівневих списків слід вибрати на Стрічці кнопку Багаторівневий список. Щоб вибрати вид багаторівневого списку, слід відкрити список команд цієї кнопки та вибрати потрібний вигляд списку в розділі Бібліотека списків.

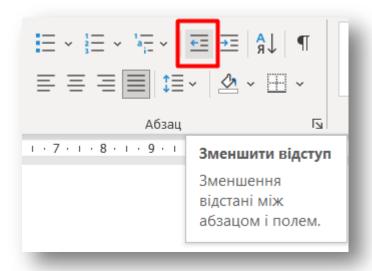

Багаторівневі списки в текстовому документі та їх створення

Створення багаторівневого списку починається зі створення першого елемента першого рівня цього списку (маркованого чи нумерованого), наприклад Зима. Далі вводять наступний елемент списку (наприклад, Грудень) і за потреби його рівень вкладеності змінюють (наприклад, з першого рівня на другий). Для цього використовують кнопки Збільшити відступ (перехід на більший рівень) або Зменшити відступ (перехід на менший рівень), які розташовані на Стрічці у групі Абзац. І так далі до кінця списку вводяться елементи списку.

Багаторівневі списки в текстовому документі та їх створення

Також можна створити багаторівневий список у інший спосіб. Спочатку ввести весь список у вигляді однорівневого списку. Потім, виділяючи потрібні елементи списку, змінити рівні вкладеності окремих елементів списку відповідними кнопками.

Пригадайте

- Які способи виділення тексту ви знаєте?
- Які операції редагування абзаців тексту вам відомі? Як вони здійснюються?

Редагування списків

У текстовому процесорі Word створені списки можна редагувати. Якщо в середині списку потрібно додати ще один рядок, то після попереднього елемента списку слід натиснути клавішу *Enter* — буде вставлено додатковий абзац з номером чи маркером, а нумерацію в усіх наступних елементів списку буде автоматично змінено.

Щоб видалити елемент списку, потрібно його виділити і натиснути клавішу *Delete* або *Backspace* - елемент списку буде видалено, нумерація автоматично зміниться.

Редагування списків

потрібно для деякого елемента Інколи списку відмінити нумерацію або маркування, наприклад для введення тексту, який не є елементом списку. Для цього курсор слід розмістити в потрібному абзаці та вибрати кнопку списку на Стрічці. Якщо розмістити курсор на початку абзацу, після маркера чи номера, то цей номер чи маркер також можна видалити, натиснувши клавішу *Backspace*.

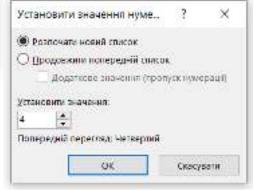

Редагування списків

Інколи, під час копіювання та переміщення фрагментів нумерованих списків, автоматична нумерація може не відповідати потребі користувача. Для змінення нумерації елементів списку слід:

- 1. Вибрати вказівником номер, який потрібно змінити. При цьому нумерація всього списку виділиться.
- 2. Відкрити контекстне меню номера, який потрібно змінити.
- 3. Вибрати потрібний варіант змінення номера:
- Перезапустити в 1 нумерація елементів списку розпочнеться з одиниці;
- Продовжити нумерацію нумерація наступних елементів списку буде продовжена далі відносно попереднього номера;
- Установити значення нумерації нумерація елементів списку розпочнеться з номера, який буде вказаний користувачем на лічильнику у відповідному вікні, яке відкриється.

Вікно встановлення значення нумерації у списку

Редагування списків

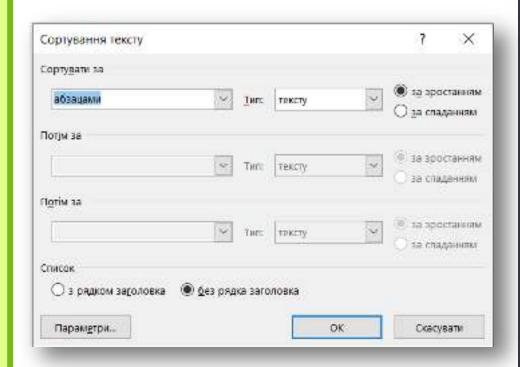
Елементи списку, як і звичайні абзаци тексту, можна відсортувати в алфавітному, числовому або хронологічному порядку (за спаданням або за зростанням). При цьому нумерація елементів залишиться послідовною, а абзаци тексту будуть переставлені відповідно до вибраного порядку.

Редагування списків

Для цього слід виконати такий алгоритм:

- 1. Виділити елементи списку (абзаци), які впорядковуються.
- 2. Виконати Основне / Абзаци / Сортування.
- 3. Установити в діалоговому вікні *Сортування тексту* такі значення:
- Сортувати за абзацами.
- Тип даних текст, число або дата.
- Порядок сортування за зростанням чи за спаданням.
- 4. Вибрати кнопку ОК.

Пригадайте

- Які операції форматування абзаців ви знаєте? Як вони виконуються?
- Для чого використовуються маркери на горизонтальній лінійці?

Форматування списків

За потреби користувач може відформатувати створений список, змінивши вид маркера, спосіб нумерації, спосіб вирівнювання списку, відступи тексту від маркерів і номерів тощо. Для змінення виду маркерів чи нумерації слід виділити потрібний фрагмент списку, відкрити бібліотеку даного типу списку та вибрати інший маркер чи спосіб нумерації.

Форматування списків

Як і для форматування абзаців, можна використовувати маркери на горизонтальній лінійці для змінення відступів тексту списку від полів сторінки та маркерів або номерів. Відступи тексту від маркера можна змінювати, установивши у відповідному місці на лінійці позначку табуляції. Для цього треба вказівником миші вибрати потрібне місце на лінійці.

Обговоріть і зробіть висновки

- 1. У яких випадках краще використовувати нумеровані, марковані, багаторівневі списки?
- 2. Під час уставлення нового елемента у список нумерація була порушена. Як виправити ситуацію?
- 3. Чи можна створити однорівневий список з різними маркерами для різних елементів списку? Як можна вирішити цю проблему?
- 4. Дослідіть, яке призначення маркерів на горизонтальній лінійці під час створення списків і які види позначок табуляції можна поставити.
- 5. Як можна використати стилі форматування абзаців тексту для створення списків?

Щоби відкрити інтерактивне завдання, натисніть на помаранчевий прямокутник або наведіть камеру смартфона на QR-код.

Інтерактивне завдання

Щоби відкрити інтерактивне завдання, натисніть на помаранчевий прямокутник або наведіть камеру смартфона на QR-код.

Інтерактивне завдання

Підсумок

Списки яких типів можна створити в текстовому документі Word?

Як створити маркований список? Як створити нумерований список?

Як створити багаторівневий список?

Які операції редагування та форматування можна виконувати зі списками? Як це зробити?

Опрацювати у підручнику с. 44-50.

Все те, що сподобалось на уроці, що здавалося цікавим та корисним.

Все те, що не сподобалось, здавалося важким, незрозумілим та нудним.

Факти, про які дізналися на уроці, чого б ще хотіли дізнатися.